

НОВОСТИ У ВОЈНОМ ШКОЛСТВУ

ВЕРОНАУКА И У ВОЈНОЈ ГИМНАЗИЈИ

Шта ће будући официри наше војске, на самом почетку свог вишегодишњег школовања, из веронауке научити о Богу, духовности, православној цркви и вери, а шта из предмета грађанско васпитање?

ВЕРОУЧИТЕЉ

Први вероучитељ у Војној гимназији од њеног настанка, Јован Бабић, рођен је у Руми 1978. године. Потиче из официрске породице. Његова два рођена брата определила су се за позив официра, односно подофицира. Војну гимназију Јован је завршио 1997. као ученик 23. класе, први у рангу. Потом је уписао Информатички смер на Војнотехничкој академији, али када је стигао до краја треће године одлучио је и – напустио Академију. Исте 2000. године положио је пријемни испит на Православном богословском факултету у Београду и уписао основне студије. Тренутно је апсолвент и већ годину дана предаје веронауку у средњој школи "Свети Сава" у Новом Пазову. Ожењен је и супруга му је такође апсолвент на Вишеј богословској школи у Београду, па ће и она, ускоро, постати наставник веронауке.

Вероучитељ Јован Бабић

Ред сам почетак нове школске године, у Војној гимназији у Београду свечано је обележено увођење, први пут у ту школу, обавезних изборних предмета – веронауке и грађанског васпитања. Ученицима првог разреда Војне гимназије, поводом изједначавања њиховог наставног плана и програма са оним у грађанству и увођења поменутих изборних предмета, говорили су том приликом начелник Одсека за наставу Војне гимназије потпуковник Драган Јовановић, епископ хвостански Атанасије Ракита, професор Богословског факултета у Београду протојереј др Драгомир Сандо, професорка Снежана Ђумшић и вероучитељ Јован Бабић. Обавестивши се на тај начин о оба нова предмета, више од 100 ученика првог разреда Војне гимназије ових дана се и определило за један од њих, који ће, уз остале наставне предмете, током свог четврогодишњег школовања, изучавати у тој школи.

Шта су, пре свега о веронауци, том приликом чули ученици првог разреда Војне гимназије и шта ће будући официри наше војске, само у току ове школске године, научити о Богу, духовности, православној цркви и вери?

■ ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ

Како се чуло на поменутој свечаности, ученици ће током школске године имати укупно 37 часова веронауке, односно грађанског васпитања, или једном недељно. Реч је о обавезним изборним предметима, што значи да су они увршћени у редовну наставу и да су потпуно равноправни са другим. Заправо, садашњи ученици првог разреда, изабравши један од та два предмета, имаће га и током наредне три године, односно до матуре. Како је најлашено, за те изборне предмете не постоје бројчане оцене, већ описне: задовољава, добар и истиче се, што значи да нема негативне оцене из тих предмета. Међутим, описна оцена се обавезно уписује у дневник, ћочку књижицу и сведочанство, мада она не утиче на општи успех ученика. Оно што је посебно за верску наставу

јесте чињеница да се она неће изводити само у ученицима већ и у православним храмовима и манастирима, а предвиђени су и одласци на богослужења, литургије, као и једно краће поклоничко хришћанско путовање у неки од наших старих манастира и друштво са монасима.

Према речима вероучитеља Јована Бабића, наставни план и програм новоуведеног изборног предмета има пет тематских целина.

У првој тематској целини, прецизира вероучитељ, полази се од основних појмова о вери – шта је то хришћанство и зашто се оно тако зове и шта, у својој суштини, представља хришћанска црква.

Друга тематска целина, после важног историјског пресека од две хиљаде година дуге повести хришћанства, бави се перспективама вере и православне духовности у 21. веку, али и господом Богом, какав је он по православном учењу, шта је здраво веровање, а шта болесно сјувереје.

Трећа тематска целина обрађује питање шта ми уопште можемо да сазнамо о господу Богу и који су дometи људског сазнавања о томе. Одговори на та питања, међутим, не темеље се на високом академско-филозофском нивоу, већ на самом животу и делу господе Исуса Христа. И у тој занимљивој целини много је историје.

Најобимнија је четврта тематска целина, па се она изучава скоро цело друго полугодиште. Црква је ту тему осмислила тако да је вероучитељима оставила слободу да ту целину прилагођавају датим околностима. Наиме, она обрађује индивидуално узраставање у хришћанској вери, односно на који начин наш духовни пут иде узлазном путањом, из дана у дан, из године у годину. Уз велика и славна историјска имена из нашег народа, ранохришћанске, али и касније православне мученике и светитеље, ова целина пружа могућности вероучитељу да, говорећи о конкретним историјским догађајима, прикаже њихово духовно уздизање, а у овом делу и ученици ће се активно укључити у наставу, излажући своја запажања и размишљања у дискусијама, учествовањем у литургијама...

И, коначно, пета тематска целина ученицима омогућава да се, на крају школске године, обавесте о хришћанској уметности, архитектури и спикарству, нарочито оном у Српској православној цркви, па ће се, тим поводом, и организовати једно поклоничко путовање ђака.

■ СМISAO ХРИШЋАНСКОГ ЖИВОТА

– С обзиром на то да и војска и црква имају сличну организациону структуру – каже вероучитељ Бабић – баш због те приличне хијерархијске близине, ближе ћу ћасцима предпочити ону црквену, како би умели да препознају и да правилно ослове свакога у црквеној организацији. У настави веронауке потрудићемо се да обезбедимо и најсавременија средства, попут рачунара, мултимедијалних презентација, филмова и сличног како би ученицима још више приближили ту материју, а са неким средњим школама из грађанства планирамо и да организујемо дружења и неку врсту такмичења из познавања веронауке. Углавном, наша основна идеја није да веронаука ученицима Војне гимназије буде само још један предмет више у распореду часова, већ да то буде растерећење, односно да им на правилан и здрав начин приближимо смисао православног хришћанског деловања и живота у свету и нашем друштву, те да ти часови веронауке буду, заиста, прилично опуштено дружење наставника и ученика.

Уџбеник за наставу веронауке, *Православни катехизис за први и други разред средње школе*, написао је епископ браничевски Игњатије, а издао га је Завод за издавање наставних средстава.

Како смо сазнали, ових дана у Војној гимназији око четрдесет посто ученика првог разреда определило се за веронауку, а 60 одсто за изборни предмет грађанско васпитање. ■

Д. МАРИНОВИЋ
Снимио З. ПЕРГЕ

Професор Снежана Тмушић

Према речима професорке историје у Војној гимназији Снежане Тмушић, од сада и наставнице грађанског васпитања у тој школи, тај обавезни изборни предмет изучава се укупно 37 часова током школске године или једном недељно.

– Предмет је изузетно занимљив и необичан. Он треба ученике да образују у грађанском духу јер, као што је познато, националне и једноконфесионалне државе су престале да постоје још крајем 19. века. То не значи да је овај предмет анационалан. Напротив. Изучавањем историје предмет обрађује све важне поступате нашег националног и државотворног бића и разјашњава, између остalog, зашто смо ми Срби, православци, имали у прошlostи тако много проблема у очувању нашег територијалног, духовног и националног идентитета. Да бисмо могли да разумемо нашу веру, морамо знати и наше порекло, нашу духовност, историју... Међутим, овај предмет објашњава и учи и како да живимо једни поред других, како да се снојемо у митиконфесионалном и мултинационалном, односно грађанском друштву – каже професорка Тмушић и објашњава:

– Циљ грађанског васпитања јесте да научи ученике да друge лјуде гледају и прихватају у својј својој различитости. Јер нисмо сви исти; ни по изгледу, ни по годинама, ни по навикама, пореклу, вери, националности... И ми морамо схватити и прихватити ту различитост у грађанском друштву, а не да видимо само себе и никога више. Да бисмо дошли до тог циља, у настави ће нам много помоћи и национална, и општа историја.

Према речима професорке, ни у овом предмету, који се изучава у све четири године Гимназије, нема негативних, већ само описних оцена. Замишљена као образовно-васпитни процес, настава се одвија у ученици, а ради се у мањим или већим групама, понекад чак и појединачно или у пару.

– Од средстава у настави ћемо користити све што нам буде било од помоћи. Анализираћемо штампу, ТВ програм, покушати да разјаснимо откуда толико сензационализма у новинским насловима, али и насиља на малим екранима. Ту су нам на располагању и савремена аудио-визуелна средства, а биће и креативних радионица, у којима ће се расправљати о многим занимљивим и актуелним темама, као што су, на пример, хришћански праштање, живот у колективу, појединач и друштво, како комуницирати у групи, како саслушати друге... У цеој тој причи занимљива је и тема која се бави вечитим питањем: како постати и остати духовна, морална и физички јака личност, како решавати сукобе са самим собом или и оне са окружењем.

Предмет обрађује и тему која се бави насиљем и миром, али и пита шта је то негативна селекција и како се у савременом грађанском друштву треба борити за праве моралне друштвене вредности и поступате. Наравно, у настави ћемо се бавити питањем насиља у савременом свету, али и у нашем непосредном окружењу, и покушати да дамо одговоре на питања: како наћи своје место у различитости света? Важно је рећи да грађанско васпитање учи децу да разговарају и комуницирају са својим окружењем и да је то једини начин превладавања проблема, наравно, уз очување и свог националног, и верског, и индивидуалног идентитета.

На крају школске године, заједно ћемо се питати и одговарати шта смо, после 37 часова, понели од свега тога са собом? Требало би да то буде закључак да смо, пре свега, научили да поштујемо сами себе, али и да то исто осећање гајимо и према другима, онима који су различити од нас – каже професорка Снежана Тмушић.